

**«Φόρουμ Υγείας για παρουσίαση της μελέτης του ΠΙΣ
για το ΓεΣΥ»**

Παγκύπριος Ιατρικός Σύλλογος

14 Μαρτίου 2017

Ομιλία Προέδρου ΠΙΣ για «Φόρουμ Υγείας για παρουσίαση της μελέτης του ΠΙΣ για το ΓεΣΥ»

Αξιότιμοι εκπρόσωποι των κοινοβουλευτικών κομμάτων,
Έντιμοι Βουλευτές,
Αγαπητοί εκπρόσωποι των Υπουργείων,
Αγαπητοί Πολιτειακοί Αξιωματούχοι,
Αγαπητοί εκπρόσωποι των Συμβαλλόμενων Φορέων,
Εκλεκτοί προσκεκλημένοι,
Αγαπητοί συνάδελφοι,
Φίλοι εκπρόσωποι των ΜΜΕ,
Κυρίες και κύριοι,

Καταρχάς θα θέλαμε να σας ευχαριστήσουμε για την εδώ παρουσία σας. Όπως είχαμε εξαγγείλει, ο Παγκύπριος Ιατρικός Σύλλογος έχει προχωρήσει στην εκπόνηση μελέτης σε σχέση με το ΓεΣΥ, η οποία ολοκληρώθηκε τα τέλη του 2016. Η σημερινή εκδήλωση έχει ως σκοπό να παρουσιάσει τα απορρέοντα της μελέτης. Επιπλέον, μαζί μας σήμερα βρίσκεται και ο καθηγητής Δρ. Φώτης Πατσουράκος, τον οποίο θα ήθελα να ευχαριστήσω εκ μέρους της ιατρικής κοινότητας της Κύπρου που έχει αποδεχθεί την πρόσκληση για συμμετοχή του στην σημερινή εκδήλωση. Πραγματικά είναι εξαιρετική η τιμή και η χαρά να σας έχουμε κ. καθηγητά αφού με την πολύχρονη εμπειρία σας στα οικονομολογικά της Υγείας θα μας μιλήσετε για τις προκλήσεις, τις δυσκολίες και τις επιπτώσεις που αντιμετωπίζει ο τομέας της Υγείας και ιδιαίτερα το Εθνικό Σύστημα Υγείας στην Ελλάδα από επιδημιολογικής, διοικητικής και της οικονομικής πλευράς, ιδιαίτερα επί καιρού οικονομικής κρίσης.

Πρέπει να αναφέρουμε ότι η μελέτη του ΠΙΣ δεν είναι αναλογιστική αλλά έχει ως στόχο να καταγραφούν οι απόψεις και εισηγήσεις όλων των συμβαλλόμενων φορέων και των φορέων υλοποίησης και να εντοπιστούν

βέλτιστες πρακτικές, οι οποίες θα μπορούσαν να ενσωματωθούν στους υφιστάμενους σχεδιασμούς του ΓεΣΥ, με στόχο την αναβάθμιση του προϊόντος που θα παρέχεται στους συμπολίτες μας. Ήδη η μελέτη μας και τα απορρέοντα αυτής, έχουν αποσταλεί σε όλους τους πολιτικούς αξιωματούχους, συμπεριλαμβανομένου και του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας και αναμένουμε εκείνο τον διάλογο και αναζήτηση των απαιτούμενων συγκλίσεων ώστε να διασφαλιστεί η διαμόρφωση μιας σωστής μεταρρύθμισης στον τομέα της Υγείας.

Ως ηγεσία του ιατρικού κόσμου εντοπίσαμε από πολύ νωρίς ότι το υφιστάμενο σύστημα υγείας, απότοκο της αποικιοκρατίας, είχε φτάσει στα όρια του και χρειαζόταν ριζική μεταρρύθμιση, ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των κύπριων πολιτών.

Η εποικοδομητική στήριξη του ΠΙΣ στη διαμόρφωση ενός Εθνικού Συστήματος Υγείας χρονολογείται από τη δεκαετία του '90. Ως ΠΙΣ, αν και διατηρούμε κάποιες ανησυχίες για την ορθότητα των πολιτικών αποφάσεων που λαμβάνονται στον τομέα της Υγείας κατά καιρούς, θέλουμε να πιστεύουμε ότι η μεταρρύθμιση του τομέα της Υγείας είναι πλέον μονόδρομος και πραγματικότητα. Μια μεταρρύθμιση που χρειάζεται ο τομέας της υγείας, ο οποίος αντιμετωπίζει πολλά δομικά προβλήματα, μια μεταρρύθμιση που χρειάζονται και οι ασθενείς μας, οι οποίοι σήμερα στην πλειοψηφία τους αδικώς ταλαιπωρούνται.

Όμως, για να μπορέσουμε να εφαρμόσουμε το ΓεΣΥ με επιτυχία, πρέπει προηγουμένως, να ικανοποιήσουμε μερικές βασικές προϋποθέσεις, στις οποίες πρέπει να εγκύψει και να επικεντρωθεί ολόκληρη η κοινωνία, με επικεφαλής τα αρμόδια όργανα και κυρίως το Υπουργείο Υγείας και φυσικά το θεσμικό όργανο, τον Παγκύπριο Ιατρικό Σύλλογο. Θα πρέπει να τονιστεί ότι η εφαρμογή του οποιουδήποτε σχεδίου υγείας το οποίο

είναι βασισμένο στην κοινωνική αλληλεγγύη και συνοχή, προϋποθέτει την εκ των προτέρων συναίνεση της ευρύτερης πλειοψηφίας του λαού και του ιατρικού κόσμου, αλλά και τη συμπερίληψη των δικαιών των επαγγελματιών υγείας, τα οποία μπορούν να διασφαλιστούν μόνο μέσω ουσιαστικών διαπραγματεύσεων και συγκλήσεων.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να τονίσω ότι τα δίκαια του ιατρικού κόσμου είναι άμεσα συμβατά με την ποιοτική παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης προς τους ασθενείς μας. Η κατοχύρωση επαρκών αμοιβών προς όλους τους επαγγελματίες υγείας και η διασφάλιση ορθών όρων εργασίας εξασφαλίζουν αυτόματα την εύρυθμη και ποιοτική λειτουργία του συστήματος υγείας καθώς σύμφωνα με βασικές αρχές του καινούργιου τρόπου της Δημόσιας Διοίκησης, η παραγωγικότητα των εργαζομένων είναι άμεσα συνδεδεμένη με τον βαθμό ικανοποίησης και τις συνθήκες εργασίας τους.

Οι προβληματισμοί μας σε σχέση με τους σχεδιασμούς για το ΓεΣΥ είναι αρκετοί. Είναι γι' αυτόν τον λόγο που έχουμε προχωρήσει στην εκπόνηση της συγκεκριμένης μελέτης ώστε να μπορούμε να συμβάλουμε με εποικοδομητικό τρόπο, αλλά και με τεκμηριωμένες εισηγήσεις, στις προσπάθειες της Πολιτείας.

Σε γενικές γραμμές, μερικές από τις βασικές μας ανησυχίες αφορούν την χρηματοδότηση του Συστήματος Υγείας και κατά την άποψη μας εγείρονται εύλογοι προβληματισμοί σχετικά με το ύψος και τον τρόπο υπολογισμού του προϋπολογισμού που προτείνεται από τις αρμόδιες αρχές. Συγκεκριμένα, για τη διασφάλιση της επιτυχίας και της οικονομικής βιωσιμότητας του Συστήματος Υγείας, θα πρέπει να καθοριστεί ένας αντιπροσωπευτικός και ρεαλιστικός προϋπολογισμός ο οποίος θα καλύπτει τις ανάγκες του πληθυσμού. Απαραίτητες

προϋποθέσεις για καθορισμό του προϋπολογισμού αποτελούν οι ακόλουθες ενέργειες: α) Οριστικοποίηση του πλαισίου εφαρμογής και λειτουργίας του Συστήματος Υγείας, β) Καθορισμός των ελάχιστων καλύψεων του Συστήματος Υγείας που αναμένεται να συνάδουν με διεθνώς αναγνωρισμένα ιατρικά πρωτόκολλα προσαρμοσμένα στα δεδομένα της Κύπρου, γ) Οριστικοποίηση των ιατρικών πρωτοκόλλων και ποσοτικοποίηση/κοστολόγηση των ιατρικών πράξεων με αντιπροσώπους των αρμόδιων Επιστημονικών Εταιρειών, δ) Συλλογή ιστορικών, πραγματικών δεδομένων (historical data) για περίοδο τουλάχιστον 2 ετών τόσο από το δημόσιο, όσο και τον ιδιωτικό τομέα, σχετικά με το κόστος λειτουργίας και την ποσοτικοποίηση των ιατρικών πράξεων (π.χ. λειτουργικά έξοδα, κόστος αναλωσίμων, κόστος προσωπικού, κόστος παθολογικών και χειρουργικών πράξεων, κόστος ανά ιατρική πράξη για τις "συνήθεις" ασθένειες, κόστος για διαχείριση των χρόνιων, σπάνιων και εξειδικευμένων παθήσεων, κ.ά.)

Επιπλέον, ως Παγκύπριος Ιατρικός Σύλλογος θεωρούμε απαραίτητη προϋπόθεση πριν την εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας, την ολοκλήρωση του σωστού διοικητικού και σωστού οικονομικού εκσυγχρονισμού των Δημόσιων Νοσηλευτηρίων. Η φαινομενική, μερική και όχι η ολοκληρωτική, προτεινόμενη μεταρρύθμιση των Δημόσιων Νοσηλευτηρίων δεν μας βρίσκει σύμφωνους, καθώς θα πρέπει να γίνουν ουσιαστικές τομές και ενέργειες που θα διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα τους μέσα από ένα σύγχρονο και αποτελεσματικό τρόπο λειτουργίας. Σε αυτό το πλαίσιο θα πρέπει άμεσα να συζητηθούν οι πραγματικές ανάγκες στελέχωσης και να υιοθετηθούν πρακτικές για προσέλκυση και διατήρηση ιατρών στα Δημόσια Νοσηλευτήρια. Ταυτόχρονα θα πρέπει να υιοθετηθούν άμεσα ουσιαστικά μέτρα για τη διασφάλιση της χρηστής διοίκησης, του αυστηρού ελέγχου και της σωστής διαχείρισης των πόρων των Δημόσιων Νοσηλευτηρίων.

Παρ' όλα αυτά, ο ΠΙΣ τάσσεται υπέρ της εφαρμογής του ΓΕΣΥ, δεδομένου ότι είναι λειτουργικό, οικονομικά βιώσιμο και θα παρέχει ένα ολοκληρωμένο πακέτο ποιοτικών υπηρεσιών υγείας σε όλους τους ασθενείς.

Αγαπητοί φίλοι,

Η σύγχρονη προσέγγιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τους διεθνείς οργανισμούς, την κοινωνία των πολιτών και τα άτυπα δίκτυα, ωθούν στην διεύρυνση του δικαιώματος στην υγεία ορίζοντάς το ως καθολική και αδιαμφισβήτητη αξία. Συγκεκριμένα, η Υγεία είναι ένα από τα θεμελιώδη δικαιώματα του ανθρώπου, όπως αυτή περιγράφεται στη Διακήρυξη της ίδρυσης της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας και σε καιρούς ύφεσης, η Πολιτεία οφείλει να διαφυλάσσει τα συμφέροντα των πολιτών ως κόρη οφθαλμού προς το καλώς νοούμενο συμφέρον μιας υγιούς και ευημερούσας κοινωνίας.

Η σημασία της διαφύλαξης της ποιότητας της παρεχόμενης ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης αποκτά μεγαλύτερη αξία σε περίοδο οικονομικής κρίσης, όπου το κίνητρο του κέρδους ή η επιλογή φθηνών υπηρεσιών, υπερτερεί του κινδύνου της απώλειας ποιότητας και δυστυχώς καθορίζει σε αρκετές περιπτώσεις την τελική επιλογή του είδους της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης που θα αναζητήσουν οι ασθενείς.

Ως ΠΙΣ, θεωρούμε ότι η οικονομική κρίση δεν περιορίζεται στο να δοκιμάζει τις αντοχές του τομέα της Υγείας, αλλά παράλληλα εισάγει νέες προκλήσεις που αναδεικνύουν την αναγκαιότητα να υιοθετηθούν νέες καινοτόμες διαδικασίες για τη διασφάλιση της ποιότητας των

παρεχόμενων υπηρεσιών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στην χώρα μας.

Στο πλαίσιο της εφαρμογής ενός μελλοντικού Εθνικού Συστήματος Υγείας, θα πρέπει ο πρώτιστος μας στόχος να είναι η διασφάλιση και αναβάθμιση της ποιότητας της παρεχόμενης ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης προς τους ασθενείς μας και όχι η εξοικονόμηση πόρων εις βάρος της ποιότητας και κατ' επέκταση της υγείας των ασθενών μας. Για εμάς, είναι ένα θέμα ο εξορθολογισμός των δαπανών στον τομέα της Υγείας βάσει τεκμηριωμένων μελετών και tailored-made πολιτικών και άλλο θέμα οι αστόχευτες οικονομικές εξοικονομήσεις, οι οποίες στο τέλος θα επιβαρύνουν τα οικονομικά του μελλοντικού ΓεΣΥ και ενδεχομένως να κοστίσουν ζωές συνανθρώπων μας. Σημειώνεται ότι σήμερα η Κυπριακή Δημοκρατία έχει το χαμηλότερο ποσοστό δημόσιων δαπανών στον τομέα της Υγείας σε όλη την Ε.Ε.

Ως ιατροί, έχουμε δώσει τον όρκο του Ιπποκράτη, ο οποίος επιτάσσει να θέτουμε ως προτεραιότητα τις ανάγκες των ασθενών, πάνω από οποιαδήποτε οικονομικά, πολιτικά ή άλλα συμφέροντα.

Ως ιατρικός κόσμος, έχουμε την υποχρέωση αλλά και την ευθύνη προς τους ασθενείς μας και τα μέλη μας, και είναι χρέος μας να διεκδικήσουμε και να διασφαλίσουμε ότι η ποιότητα της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης δεν θα αποψιλωθεί ώστε να μπορέσει η πολιτεία να εξοικονομήσει πόρους στα πλαίσια ενός Εθνικού Συστήματος Υγείας.

Δεν θα επιτρέψουμε τον εξευτελισμό, την μείωση και την υπαλληλοποίηση της επαγγελματικής μας ομάδας.

Ο Ιατρικός κόσμος υποστηρίζει την εφαρμογή ενός καθολικού συστήματος υγείας το οποίο (α) θα παρέχει σε όλους τους πολίτες

ολοκληρωμένη ποιοτική ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, (β) θα ρυθμίζει τόσο τον ιδιωτικό όσο και τον δημόσιο τομέα υγείας, (γ) θα επιλύει τα δομικά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο τομέας (δ) θα δίνει νέες προοπτικές αναβάθμισης, είναι δεδομένη και παραμένει επιτακτική και θα διασφαλίζει την αναγνώριση της επιστημονικής αξίας και την αξιοπρεπή αμοιβή των ιατρών μελών μας χωρίς διάκριση σε Δημόσιο και Ιδιωτικό Τομέα.

Οι ανησυχίες, οι ενστάσεις και οι διαφορετικές απόψεις που εκφράζονται κατά καιρούς, ειδικότερα από τους επαγγελματίες που εργάζονται στον τομέα της Υγείας, και αφορούν τους αρχικούς σχεδιασμούς για το ΓεΣΥ δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται με καχυποψία και να αποδοκιμάζονται αψήφιστα αλλά αντίθετα θα πρέπει να προβληματίσουν σοβαρά.

Είναι γι' αυτόν τον λόγο που πρέπει, σε συνεργασία με όλους τους συμβαλλόμενους φορείς, να συνδράμουμε εποικοδομητικά στην εφαρμογή ενός λειτουργικού και ασθενοκεντρικού ΓεΣΥ και διατηρούμε την πεποίθηση ότι όλοι οι συμβαλλόμενοι φορείς, πολιτεία, πολιτικά κόμματα, κοινωνικοί εταίροι, παροχείς υγείας και οι ασθενείς, κατανοούν ότι για να μπορέσει να εφαρμοστεί ομαλά η οποιαδήποτε μεταρρύθμιση στον ευαίσθητο τομέα της Υγείας, απαιτείται σύνεση, συναίνεση αλληλοκατανόηση και συνεργασία στον μέγιστο δυνατό βαθμό, μακριά από αντιπαραθέσεις, διαπληκτισμούς και συγκρουσιακές πρακτικές.

Κατ' επέκταση και με την ευκαιρία της σημερινής μας εκδήλωσης, καλούμε όλους τους συμβαλλόμενους φορείς να συμπορευθούν με τον ΠΙΣ, ώστε να διασφαλισθεί ότι η πολιτεία θα προχωρήσει με την εφαρμογή ενός βιώσιμου και λειτουργικού ΓεΣΥ, το οποίο θα εκσυγχρονίζει και δεν θα υποβαθμίζει την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας προς τους ασθενείς μας.

Τέλος, μπορεί κάποιος να αναφέρει ότι στην σημερινή κοινωνία που ζούμε οι υπηρεσίες υγείας στην πράξη, ακολουθούν τους κανόνες της αγοράς με έναν ιδιότυπο τρόπο. Οι κανόνες προσφοράς και ζήτησης, εσόδων - εξόδων, δαπανών και παροχών, για ένα αγαθό που θεωρείται δικαίωμα καθολικό και αδιαπραγμάτευτο. Εντούτοις, δεν πιστεύω ότι οποιοσδήποτε σοβαρός επιστήμονας μπορεί να καθορίσει το κόστος μιας ανθρώπινης ζωής. Γιατί για εμάς, τον ιατρικό κόσμο, η ζωή του κάθε συνανθρώπου μας είναι ανεκτίμητη. Είναι γι' αυτό που επιλέξαμε να σπουδάσουμε ιατροί. Για να υπηρετούμε τον συνάνθρωπο μας. Είναι γι' αυτό που θα σας παρακαλούσα όπως αφουγκραστείτε τις ανησυχίες μας και μακριά από δογματικές αντιλήψεις να συνεργαστείτε μαζί μας ώστε να διασφαλίσουμε την ορθότητα των μεταρρυθμίσεων με στόχο να έχουν διάρκεια στο χρόνο και να εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον.

Τέλος, επαναδιατυπώνουμε την σταθερή μας θέση ότι είμαστε υπέρ της εφαρμογής ενός καλά μελετημένου, δομημένου και στον μέγιστο δυνατό βαθμό αποδεκτού Εθνικού Σχεδίου Υγείας και σε αυτό το πλαίσιο επαναδιατυπώνουμε με υπευθυνότητα και σοβαρότητα την αμετάκλητη θέλησή μας, να συμβάλουμε εποικοδομητικά με όλες μας τις δυνάμεις στη μεταρρύθμιση και αναβάθμιση του τομέα της Υγείας.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας και καλώ στο βήμα τον κύριο Παντελίδη, ο οποίος θα μας παρουσιάσει τα πορίσματα της μελέτης.

Δρ. Πέτρος Αγαθαγγέλου

Πρόεδρος Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου